Ч. 174 (11.142). Львів, неділя 7. серпня 1927 Opłata pocztowa opłacona ryczałtem. Рік XLV

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Черговий „успіх".

Львів, 6. серпня 1927.

Праві польські кола нераз журилися дуже становищем російської еміграції, особливо реакційної її частини, до нинішніх східних границь Польщі, санкціонованих червоними потентами Кремлю у ризькому договорі. Перед ними все стояло маревo т. зв. третьої Росії, обовязково реакційної, що в відповідному моменті сягне по „споконвіку рускі землі", які опинилися під Польщею. Того моменту вони боялися і нині бояться. Та не тільки вони цим журилися.

Ще недавно переговорювали в тійже справі польські т. зв. соціялісти (з ППС.), з російськими есерівськими колами на еміграції, визвали їх визначних представників у себе в Польщі та договорилися, як кажуть, до того, що есери, теж кандидати на спадкоємців влади по більшовиках у третій Росії, „признали" теперішні польські границі.

Останніми часами можуть похвалитися на тому самому полі аналогічним до пепесівського „успіхом" також реакційні польські кола. Ріжниця між одним успіхом а другим тільки в тому, що коли пепеєси старалися дійти до ласки російських есерів при допомозі усяких і неполітичних коншахтів та „сделок", то польська реакція осягнула „блискучий" успіх у російських реакціонерів без помітних заходів і зусиль.

Недавно появилася в органі паризьких монархістів „Возрожденіе" стаття, в якій ці доживаючі свого нещасного віку старорежімні креатури заявляють, що спір їхньої, тобто тієї майбутньої, монархічно-чорносотенної Росії та Польщі в справі границь можна буде вирішити „на основі істнуючого стану посідання". Польська правиця радується непомірно цею політичною еволюцією російської передпотопової чорносотенщини на еміґрації і вважає її неабияким сукцесом для уложення майбутніх взаємин між Польщею та третьою Росією.

Здавалось би, що все якнайкраще, аж тут раптом одно „але". Погоджуються російські монархісти і чорносотенці на теперішний стан посідання, але не можуть погодитися з тим, щоби Польща польонізувала „російську" меншість. Під російською меншістю розуміють пани з паризького „Возрожденія" очевидно українців і білорусинів. Вони вимагають від Польщі їхньої русифікації. Ось до чого договорилися! Для польської реакції, зокремаж для польських ендеків, ця „ідея" вповні до прийняття. Для них найкраще булоб, якби все українське і білоруське, чого не можна було спольонізувати, зрусифікувалося. Очевидно, що великим і цінним засобом русифікації повинна стати православна церква з російським чорносотенно настроєним духовенством. І ми були та є свідками цікавого явища, що саме чорносотенні настрої серед духовенства православної церкви підтримували і підтримують усі польські офіціяльні та неофіціяльні кола. Мимо того останніми часами починає варшавська метрополія насилати своїх православних обовязково російських священиків і до українських греко-католицьких парохій на Лемківщині. Робиться це в тій цілі, щоби перетягнених на православія лемків чи бойків при допомозі реакційно настроєних російських батюшок русифікувати. На цей процес глядить і нинішня польська влада крізь пальці. Виходилоб, що й для неї домагання російських чорносотенців на еміграції не є вже таким маловажним і без значіння.

Немаловажним фактом у пособлюванні русифікації треба вважати і удержавлення двох російських ґімназій, в той час, коли українські приватні ґімназії на північно-українських землях не могли ніяк добитися навіть права прилюдности. З тяжкою бідою осягнули це право щойно цього року.

Крутими шляхами йдуть російські впливи на польську національну політику, та вони помітні на кожному кроці. Офіціяльні чинники дорожать нині мирними відносинами між Польщею і СРСР, а неофіціяльні — праві і т. зв. ліві польські кола у виді пепеєсів чи інших „соціялістів" забезпечують собі на всякий випадок запілля та братаються і з російською реакцією і з російськими есерами чи есдеками на еміграції коштом живого організму української нації і коштом її права на власне індивідуальне життя у всіх його проявах.

Непокоять російських чорносотенців ще й деякі публіцистичні концепції кількох польських потравлених ґазетярів про поділ нинішного СРСР, з колишньої російської імперії на поодинокі національні держави. Та в тому заспокоює їх цілком слушно польська права преса запевненням, що всі ті концепції польських „самостійних" України, Грузій і Білорусей є фантазіями невідповідальних чинників, що граються огнем супроти „будучини, якої не можна ясно ні оцінити, ні передбачити". Словом, усе в порядку! Польська реакція погоджується на всі умовини своїх російських політичних однодумців і вважає, що тим готовить для польської державної будуччини прекрасні перспективи.

Нехай-же вірить у них і нехай радіє своїми „успіхами". Та слід їй знати, що є ще інші чинники, які в справі східних польських границь скажуть своє важне слово. Це розбита нині на кілька частей українська нація — також як білоруська — яка мусить зреалізувати своє природне право на власне життя і яка, самозрозуміло, перейде до порядку дневного над усіми писаними і неписаними пактами не тільки реакціонерів, але й „соціялістів"

На господарські теми.

(Парцеляція і кредит.)

Для суспільности, що майже в 90 прц. складається з хліборобського населення, справи звязані з рільництвом, як парцеляція, меліорація, сільсько-господарський промисл і торговля, довгоречинцевий кредит, повинні становити осередок її господарських заходів.

Полишаючи на боці інші квестії, звернемо в першій мірі нашу увагу на парцеляцію і справи з нею звязані. Для нас справа парцеляції під цю пору з ріжних причин дуже важна. Пекучий брак землі дається нашому сільському населенню дуже сильно відчувати. Польський уряд під натиском лівих партій змушений переводити земельну реформу і хоч як пиняво її переводить, то всеж таки річно призначує деяку скількість великої земельної посілости до примусової парцеляції. Повоєнні, а особливо поінфляційні господарські обставини укладаються в той спосіб, що попри офіціяльну парцеляцію йде і йтиме нестримно самочинна парцеляція більших комплексів землі.

Перша з порушених точок така очевидна, самозрозуміла і тільки разів в ріжний спосіб обговорювана, що ще раз про неї говорити булоб вже банальністю.

До другої точки слід замітити, що: уряд з відомих причин старається не виставляти на примусову парцеляцію земель, положених в межах української етноґрафічної території, а в рідких конечних випадках старається такі землі розпарцелювати між місцевих або з заходу спроваджених поляків. Та всеж таки і при тій парцеляції якась частина землі моглаб попасти в руки місцевих українських селян, якщо вони розпоряжалиб достаточною готівкою або кредитом.

Троха довше спинимося над самочинною парцеляцією. Знаємо, що інфляція дала можність земельній посілости очиститися з довгів, але наступаюча зараз по ній, наслідком наложення великих податків, стабілізація валюти, витягнула з неї майже всю готівку. На раціональні меліорації і інвестиції знищених війною господарств, що вимагає значних капіталів і довшого часу, не було ні кредиту, ні готового гроша. Зате по стабілізації валюти помічуємо нпр. в Німеччині і Австрії, факт дуже скорого поновного обтяження короткоречинцевими довгами більшої земельної власности так, що те явище починає вже в тих краях будити занепокоєння. Щось подібного дається вже зауважити і в Польщі. Докладних статистичних дат на разі ще не маємо, але з анкети, переведеної союзом польських рільничих орґанізацій в 1925 р. виходить, що 1 ар ріллі від 50 арів в гору є вже обтяжений пересічно 55 зол. короткоречинцевого довгу. Рахуючи, що такий довг опроцентований щонайменше на 2—3 прц. місячно, дійдемо до висновку, що 1 ар землі мусить вигосподарювати 15—20 зол., щоби заплатити лише самі відсотки, не говорячи про капітал, податки і інші належитости. Розуміється, що на довшу мету ніяке господарство такого обтяження не видержить. Тому бачимо у поляків змагання зарадити цему лихові через придбання довготермінового дешевого кредиту на звільнення сільських господарств від тих важких зобовязань. Те звільнення, по думці польських економістів, малоб відбуватися в двоякий спосіб: шляхом конверзії короткоречинцевих, високопроцентових зобовязань на довгоречинцеві низькопроцентові в тих господарствах, що спираються на здорових господарських основах (що мають горальні, броварі, млини, гуральні заведення тощо) і змушені були затягати ті позички лише наслідком недостачі іншого догідного джерела кредиту; шляхом частинної або цілковитої парцеляції тих маєтків, що обтяжені короткоречинцевими довгами вже до тої міри, що ніяким чином не будуть в стані вивязатися зі своїх зобовязань. Це пояснює нам, чому в деяких наших повітах вже тепер починають появлятися на продаж значні комплекси землі, яких власники з власної руки сейчас розпродалиб її на догідних умовинах кожному, хто мав би можність і охоту купувати.

Річ саме у тій можности, себто у потрібному капіталі, або у відповідному кредиті, бо вже передвоєнна практика виказала, що високе гіпотечне обтяження повсталих з парцеляції господарств не представляє великого ризика. Російський Селянський Банк уділював, наприклад, селянам, що набували парцелі, кредиту навіть до 100 прц. вартости набутого обєкту без ніякої школи для своїх інтересів. Таким чином справа парцеляції лучиться безпосередно зі справою капіталу або дешевого, довгоречинцевого рільничого кредиту.

В Польщі рільничий кредит уділювали досі майже виключно державні фінансові інституції як Банк Польський, Державний Банк Рільничий і Банк Краєвого Господарства. Приватні інституції були лише органами, що розділювали цей державний кредит. Розуміється, що він плив і далі буде плисти майже виключно в польські руки. В останньому році, наслідком значного зросту вкладів ощадностей (нпр. сама Галичина зложила вже понад 67 міліонів золотих) починають вже й комунальні і приватні фінансові інституції уділювати догідного рільничого кредиту. Але і з цього боку нам якоїсь значнішої допомоги надіятися не можна. Отже справа лежить *в нас самих* — залежить від *наших власних сил*.

Намічені вище явища і спостереження наводять мимо волі до ось яких рефлексій. Коли одна Галичина — (польське і жидівське її населення) — могла зложити 67 міліонів золотих, то чейже не буде утопійним твердження, що українці Галичини можуть зложити бодай десяту часть того, — нехай буде двацяту. А 4—7 міл. зол. пущених в оборот далиб не аби який вислід. Правда акція в справі організації капіталу у нас ведеться вже чи не від двох років, але поза теоретичні міркування і проєкти пропаґанди вона на жаль ще не вийшла і при відомій інерції інтеліґенції ледви чи й коли вийде. Будучи недержавною нацією, а бажаючи щось осягнути, мусимо поступати так, як поступали інші нації, що колись також були недержавними, якщо на якісь особливі засоби самі змогтися не можемо, чи не вміємо. За прикладом далеко шукати не треба.

Наші сусіди цілу вагу відродження і здобуття сили на економічному полі поклали на організацію передовсім власного капіталу. Поминаючи їх фінансові організації великих земельних власників і промисловців, візьму для прикладу лише їх дрібні кредитово-кооперативні організації. В Познанщині в 1916 р.

було 900 кредитових кооператив. На уділах вони нараховували 27 міл. німецьких марок, на фондах резер. 18 міл. м., ощадностей 343 м. м., а довгів банкових затягнули всего 70 тисяч марок. Між членами, яких було 125 тисяч, ½ становили рільники. Всі операції перепроваджувано власними і повіреними капіталами — мимо того, що — а це треба тямити! — дізнавали менше від огляду уділювання кредитів, не руководилися ніякими національно-політичними цілями, трактуючи на рівні німецьких і польських клієнтів.

Щодо самих позичок, то треба замітити, що хоч по формі уділювано їх на векслі, то в дійсности були це позички гіпотечні, на довший протяг часу. 90 прц. тих позичок йшло на цілі рільничі, хоч вклади вплинали переважно зі сторони міського населення.

Коли в Прусах почала розвивати діяльність і польському станові посідання загрожувати відома Кольонізаційна Комісія, тоді польське населення зорганізувало негайно Земський Банк, що перепроваджував парцеляцію між польських селян безпосередно або посередно при допомозі т. зв. *парцеляційних спілок*, яким уділював довгоречинцевого кредиту. Ті спілки творилися на кооперативних основах в ціли купна маєтків і розпродажі їх дорогою парцеляції між своїх членів. Средства до того черпано з уділів і банкових кредитів. Парцелянти сплачували довг в амортизаційних ратах, а по заплаченні цілої належитости, парцелі переписувано на них.

Такі парцеляційні спілки, позасновувані на кооперативних підставах моглиб і в нас відіграти значну ролю, якщо кредитові інституції через організацію і поширення ощадностей моглиб доставити їм потрібного на це капіталу. В деяких випадках такі льокальні спілки моглиб звернутися за кредитом у формі вкладок до своїх земляків-емігрантів в Америці. Такий відклик льокальних організацій — як про це свідчить справа будови читальняних і кооперативних домівок — скорше находить відгомін і послух у еміграції і вінчається більшими реальними успіхами, ніж всякі відозви і старання центральних установ чи поодиноких членів їх управ.

Приглядаючися всім ділянкам нашого національного життя, бачимо, що у всіх його справах на перший план вибивається потреба придбання і зорганізування власного капіталу. Свідомість тої потреби починає обгортати щораз ширші маси. Чи викличе вона відповідну акцію і чи принесе які реальні успіхи, покаже будуччина. В кожному випадку є це проба на те, чи здатні ми вести *життя власними силами*.

Іван Галущинський.

Гарний почин.

Вистава українського домашнього промислу в Рудках.

Ще дня 3. м. м. відбулося врочисте відкриття вистави українського домашнього промислу в Рудках при співучасти відпоручників наших центральних установ зі Львова і численної публики (до три тисячі душ) з цілої околиці. Свято відкриття відбулося на естраді перед Народнім Домом, по торжественній Службі Божій і відповідній промові ініціятора вистави о. Семена Кульчицького.

Всі експонати розміщено в салях Народнього Дому. Оглянуло їх за кілька днів кілька тисяч осіб, не тільки українців, але й поляків та жидів, що захоплювалися великим богацтвом і красою нашого домашнього промислу.

Ця вистава дала доказ, як умілою рукою можна навіть серед скромних обставин доконати великого діла, а з другої сторони вона виявила, які великі скарби криє в собі наше народне мистецтво в кожному повіті. Вистава перейшла просто всі сподівання нашого рудецького громадянства. Своїм смаком, добором, артистичною вартістю і ріжноманітністю (як на місцеві обставини) робила вона помітне враження на всіх звиджуючих її. І дійсно було чим любуватися.

Експонати були поділені на такі групи: I. саля а) селянське мистецтво, яке представляло гарні обруси, сорочки, фартушки. Взірці найкращі з ріжних околиць рудецького повіту; б) в тій самій салі взірці виробів реміснячих, як шевські, столярські і ткацькі.

II. саля в) чудові взірці ручних робіт з українською орнаментикою, як обруси, макати, килими ручної роботи, капи на ліжка, подушочки, рушники; все те робота повітової інтелігенції; г) відділ церковної штуки, в тім артистично виготовлений образ Христа Спасителя і чотири прекрасні фелони, церковні обруси, стихарі і цвіти селянської роботи. Осібне місце заняли мистецькі вироби „Гуцульського Мистецтва" з Косова, яких красу подивляли свої і чужі.

Вистава ця в наших невеселих рудецьких обставинах була нашими народніми гордощами, бо наглядно свідчила про нашу народню культуру, про мистецьку душу нашого народу. І слід ствердити, що вистава вповні вдалася, як щодо внутрішньої важности, так і пропаґанди української культури перед чужинцями й пошани для народнього мистецтва у своїх.

Душею вистави був о. сов. Семен Кульчицький, парох Вощанець. Не жалував ні труду ні коштів і йому передовсім треба завдячити той успіх, яким вистава тішилася. Признання за вложений труд і смак належиться також паням Мариняковій з Пололець, Кульчицькій з Вощанець, Стрільчиковій з Рудок, Маковській з Комарна, Тисовій з Шоломиничі, Конюшковій з Погорець, Соболевій і Кмітівній з Чайкович і Анні Стельмах з Угерець Винявських.

В інтересі нашої народньої культури й мистецького народнього промислу належалоб побажати, щоб вистава домашнього промислу в Рудках була щасливим початком і приміром для інших повітів. Може тоді тандитні фабричні вироби не випиралиб так по наших селах народньої ноші, ріжних селянських виробів і т. д.

При кінці зазначимо ще, що значну часть експонатів продано на місці, а до того одержано й немало замовлень (м. ін. на фелони в народньому стилю). Зачуваємо, що виставовий комітет задумує основати кооперативу для продукції мистецьких ручних робіт, яка далаб нашому жіноцтву по селах безперечно повашне джерело доходу. Думка гарна, і побажатиб, щоб вона якнайскорше здійснилася і найшла наслідувачів також по інших повітах.

Радянська Україна

Тиждень оборони. — Сподіваний вивіз жнив на Україні. — Процес грузинських меншовиків.

В другій декаді липня відбувся в цілому Союзі Радянських Республик т. зв. тиждень оборони. Всюди влаштовували урядові чинники збірки на потреби воєнної оборони СРСР. Збірки йшли в першу чергу на повітряну фльоту, а далі на будову танків і гармат. На Україні звербовано, наприклад, до товариства оборони держави „Авіохем" аж 450.000 членів, а в тім, запевняють „Вісти" — аж 49 відс. селян. Між новими членами Авіохему є аж 300.000 непартійних. Так твердять „Вісти". Признаємо їм повну рацію з тим, що цифра непартійних у сумі 450.000 мусить бути більша чим 300,000 з тої простої причини, що лянці повітроплавства і хемічній, істує на сягає 150.000 тисяч. Авіохем, тобто товариство, що працює на оборону держави в ділянці повітро-плавства і хемічній, істує на Україні вже 3 роки. Досі зорганізувало воно 10 клюбів, півтора тисячки бібліотек, 6 музеїв, 3 тисячі військових курсів і 143 хемічних лабораторій. Від 1924 року по липень 1927 р. зібрало воно на Україні для цілей оборони півчверта міліона карбованців. Всі ці гроші зужито на будову повітряної ескадрилі ім. Леніна. Зі сказаного видно, що в СРСР приготовляються до „оборонної" війни не на жарт.

Недавно заскочила Харків, теперішню столицю УСРР немила несподіванка. Раптом не стало в столиці хліба, цукру і соли. Повстала серед населення, очевидно, паніка, бо воно клало цю недостачу на карб воєнних несподіванок, до яких так старанно підготовляла його сама влада. Недостача тих продуктів першої життєвої конечности була спричинена не війною і не воєнною лихорадкою, ані недостачею хліба на Україні але звичайним недбальством радянських бюрократів, що не вважали за доцільне своє-

ІЛЯРІОН СВЕНЦІЦЬКИЙ.

З культурного життя сучасної України.

(Продовження.)

Для прикладу кілька слів про народне шкільництво в самому Харкові. Ми в 20-ій трудовій школі ім. Івана Франка, що міститься в будинкові б. гімназії ім. цісаревича Алексія. Поминувши те, що великому письменникові Галичини уступив своє місце цісаревич усієї великої Росії, що школа ця під залізним проводом галичанина усуса Озаркова виграла культурну війну з віковістю, що вона майже вдвоє більша за старий університет у Львові, ми галичани з захопленням приглядалися і прислухувалися її розвиткові. 1400 робітничих дітей 10—17 літ великого харківського передмістя Холодної Гори свідомо горнуться своїм духовим провідником. Ця свідомість день у день поширюється і вкорінюється в родинних кругах, що ще так недавно жили без всякої національної свідомости. Це є одно з найбільших і основних досягнень українізації самого Харкова. Ту саму роботу виконують ще 12-а ім. Шевченка і 5-а трудова школа ім. Драгоманова. Усе те свідчить, що українізація не є фантомом, не є фікцією, тільки є великою прекрасною дійсністю.

В трудовій школі немає місця для сентиментів і для фрази-балачки. Тут молодь незатуркана здавна, про що знає кожний, що ще до революції приглядався до народнього побуту в Росії і на Україні, свобідно і жваво переймає навчання. Перед сею моллоддю годі розвивати навіть самі патріотично-державницькі балачки без реального змісту і життєвого підкладу фактів. Молодь цю школа вчить говорити по українськи і працювати для громади, для збірноти. І молодь ця вже навчилася, вже вміє, вже звикла говорити по українськи, про Україну і про життя-буття громади. А діти батьків просвічають та на старости літ ведуть їх думками в країни нового кращого майбутнього життя.

Так, майбутнього бо сучасне життя України ще не зовсім легке. Поголоски про війну, дорожня, одноманітність політичної думки офіціяльної преси, суворість ДПУ, згущення населення по невеличким кватирам („переуплотнение квартирной площади"), непомірно тяжка централізація і бюрократизація буденного життя з довжезними хвостами черг за — молоком, борошном, мануфактурою, при пляновому постійному упадкові індивідуальної торговлі — ось загальне тло обивательського життя... і дітвори на Україні та в СССР. Цих тіней життя в радянському соціялістичному устроєві чимало. Про них давно всі горобці чирикають, навіть без дуже смішливих — аж до гірких сліз — писань: Остапа Вишні, Шишкова, Ромнова, Зощенка, що їх скрізь продають по кіоскам державного видавництва. Про ці тіни постійно пишуть і ними, так сказати, держуться сатирично - гумористичні видання Госиздата і Держвидату: „Червоний Перець", „Смехач", „Крокодил" — яких залюбки читає отся сама дітвора. Про цю нерівномірність взаємин теорії і дійсности чимало спорять у всіх осередках радянського життя офіціяльно і до раннього світу в приявї батьків цієї самої дітвори. Отже ті тіни дуже гарно видні там і дітворі. Колиб її задумав хто кормити казкою про „білого бичка", то дітвора — молодь трудової школи семилітки засміяла би його як блазня, та осудила як брехунця.

Навчання в професійних школах звязує учнів ще сильніше з життям професії і громади: теоретично через книжку і живе слово вчителів, практично через гуртки і ріжні клюби.

Але найбільше цікавою є для нас праця робфаків, себто робітничих факультетів, де вибранці малоосвіченого селянства і робітництва іноді батьки дітям, проходять основи загальної освіти, щоби засвоеним знанням принести хоч дрібку більше користи своїм співгромадянам.

Декілька слів про робфаки. Ідея їх доволі давно була щасливо переведена на Заході у т. зв. вечірних освітних курсах для робітництва. Але там були це курси для принагідного слухача-робітника, що цікавився дещо світом. Недільні школи 60-их рр. були хіба слабим відгомоном цих курсів. Значно ближче підходилиби до робфаку всякі народні університетські курси, тільки що вони не давали слухачам ніяких прав та були загально доступні. Найближче до робфаку по програмі навчання установою можна уважати київські підготовчі університетські курси 1917 р. що мали протягом 2-ох літ дати слухачам необхідну підготовку для занять у народньому університетові. Робфак чинить те саме при ІНО (Інститутові Народньої Освіти), тільки для слухачів селян і робітників, що мають згодом завдяки засвоєному знанню принести дрібку більше користи своїм співгромадянам. Загальна програма навчання на 3-х роках робфаку відповідає нижчій середній школі без клясичних мов.

Робфаківці ставляться до науки і життя по свойому, бож вони знають це життя не з солодкого краю. Їх учителі мусять бути для них справжніми товаришами, коли хотять помогти їм вийти на широку дорогу знання, корисного для поодиноких громадських комірок, з яких вони вийшли. А треба знати, що деканом і секретарем робфаку є звичайні робітники, які не допустять неналежного в життя і працю цієї одинокої у світі установи. Не менше уваги робфакові придає і держава, що удержує його і учнів.

Робфак це могутній двигун українізації. Поминаючи зовнішнє українщення 250 вибранців від селян і робітників, ми мусимо памятати, що сих 250 робфаківців є мозком яких 25.000 селян і робітників. А це значить, що робфак виховує для державно-громадської праці цілі армії людей.

Коли додати до цього працю педагогічних технікумів (учительських семинарів), мистецьких шкіл, ІНО і всяких інших Вуз-ів (вищих учебних закладів), то нам ясним стане, що на Україні вся школа є українська по мові і по змістові навчання. Україна вся вчиться не для моди, а її молодь не для флірту і женихання, що так різко вражає нас сьогодні на заході, але для майбутнього кращого життя між народами світа, для кращої будуччини людства. Тимто не диво, що молодь на Україні рветься до нового дійсно вільного, широкого, богатого життя. Зовсім природно, що молодь ця своїм вогнем поривае своїх батьків навіть у нелегкі хвилини непривітного сьогодня, та викрешує в їх серцях іскорки надії віри і любови, яснішого і більше радісного завтра.

(Продовження буде.)

... столиці відповідної скіль... хліба. Інцидент зліквідовано скоро. ... треба було ужити ... В звязку з тим оголосили від... в пресі відомости про цьогоріч... на Україні. Цьогорічний ... збір хліба ... буде дуже гарний і в деяких випад... всі дотеперішні збори по ре... Наприклад збір цукрового буряка ... цього року на 20 відсот. більший ... Попри те і площа посіву ... в цьому році аж на 26 ... Сподіються, що цукроварні України ... цього року на 17 мілійонів пудів ... більше від попереднього. З уваги на ... Харкова в слідуючому році ... своєчасна і певна. Це для ... „панікерів".

В Харкові почався великий політичний ... проти групи грузинських соціалде... (меншевиків), що мали розвивати ... території України протибільшовицьку ... В одному з листів голови грузинської ... в Парижі Ное Жорданія до одного ... мали бути такі слова: „Роз... СРСР на національні одиниці мо... ся більше організовано, якщо ... візьме на себе Україна". Ось в тої ... робили обвинувачені своє діло ... Україні. Закидують їм і шпіонажу на ко... Польщі. Всіх їх чекає кара смерти.

Виборчі вислідки.

КНЕГИНИЧІ, ПОВ. РОГАТИН.

Вибори в нашому містечку випали для ... дуже добре — завдяки напруженій пра... українського виборчого комітету. Проти ... наші хруні, цілий постерунок, ... відомий о. Юзич. Найбільше ... було з жидами, бо вони захотіли ... громаду, маючи забезпе... для себе І. і II. коло. А що 2 мандати ... відступили на приказ згори по... (яких у нас 4 родини!), то захотіли ... собі на нас і злучилися з нашими ... Не помогло, бо українці держа... дуже добре і вийшли побідно в IV. і III. колі. Наші противники внесли протест.

ТОПОРІВ

Вибори до громадської ради в Топорові відбулися в днях 8. і 9. липня ц. р. Управ... до голосування було: в IV. колі 752 українців, 344 поляків, 342 жидів, разом ... осіб. У III. колі: 371 українців, 117 ... і 62 жидів, разом 550 осіб. У II. ... 16 жидів і поляк („кулко рольніче") ... 21 осіб. У І. колі: 9 поляків (разом ...), 6 жидів і 3 українців, разом 18 осіб. До голосування було отже управ... всіх 2032 осіб, по народности у про... відношенні: українців 55.4 прц., ... 23.17 прц., жидів 21.45 прц. На ... радних належалось б українцям 16 рад..., ... 7 радних, жидам 7 радних. ... підготовлено дуже старанно з укра... сторони, наслідком чого всі укра... рішили не заключати компромісу з ... і жидами тому, що таке посту... деморалізує нарід, відбирає йому ... збирати свої сили, спричинює бай... до громадських справ, бо — мов... — уже є згода, без нас і так виберуть ... тільки радних. До того противни... ... в руки атут, що „русіні сом ... далеко сом змушені уцекаць сеп ... компромісуф". Поляки, довідавшись ... приготування українців до виборів, ... способами страшили людей, що ... компромісу програють, що українців ... буть більше в раді як третина, бо ... Польща і поляки мусять мати у ... руках всяку власть. Кінець-кінців у ... 26. червня запросив наказний війт ... Келан, що дальше бажає бути вій..., до громадської канцелярії 9 українців, ... та 6 жидів, щоб таки заключити ... даруючи українцям не цілу ... радних, себто 10. В імени укра... забрав слово гром. Микола Чучман, ... на вступі, що він і його това... не мають повновласти заключувати ..., прийшли тільки з цікавости ... Дальше заявив, що на цілі компроміси українці не йдуть, а домагаються тільки 15 радних, бо з уваги на несправедливу виборчу ординацію мусять зректися 2 мандатів. Поляки, бачучи неуступчивість українців, а виновником того всього уважаючи Миколу Чучмана, удались зараз по зборах на постерунок, домагаючись негайного замкнення його під ключ, бо „він то всіх бунтує і не допускає до компромісу". Поліція, послушна розказам поляків, зробила донесення до прокураторії і Микола Чучман відповідатиме за злочин з § 302 з. к.! Це насильство зробило українцям велику прислугу, а саме нарід, довідавшись про нагінку на своїх провідників, постановив громадно піти до виборів та голосувати на свою лісту в IV. і III. колі. Поліція, наказний війт та учительство і взагалі всі шовіністи-поляки кинулись тоді на місто між жидів силою витягати їх до виборів, уложили польсько-жидівсько-хрунівську лісту для IV. кола і давай робити наступ. Одначе українська ліста дістала 599 голосів, а польсько-жидівсько-хрунівська 450 голосів, так, що в IV. колі вибрано 8 радних і 4 заступників свідомих українців. Не зважаючи на всякі шахрайства, вибрали українці і в III. колі 8 радних і 4 заступників свідомих українців. З II. кола вийшли самі жиди, а І. самі поляки. Вислід виборів представляється отже так: 16 радних і 8 заступників українців, 8 радних і 4 заступників жидів, 8 радних і 4 заступників поляків. — Поляки й жиди внесли протест. Не виключена річ, що прийдеться нам вдруге голосувати. Постава українців була бадьора. Всі заявляють, що на другий раз підуть до одного до виборів і свої права мусять здобути. Що буде із слідством проти п. Миколи Чучмана з § 302 з. к., покаже будучність. Зазначити належить зрозуміння ваги виборів нашим жіноцтвом, бо прибуло до голосування 97 прц. управнених жінок. Около 100 жінок прибуло на голосування з дітьми-немовлятами при грудях і чекали від 8-ої години рано до пізного вечера! Вкінці треба зазначити поставу топорівських жидів, котрі, як мабуть ніде інде, поставились ворожо до українців, та спільно з поляками намагалися побороти українців. Чи на свою користь — колись покажеться.

РАВЩИНА.

Дня 5. VII. ц. р. відбулося в *Річках*, равського повіту, голосування IV. курії. Зійшлися голосуючі поляки й українці в завзятому настрої одні проти других. Гурток поляків-господарів громади приєднав собі впливом графа, лісничого і ксьондза Авт. Фарановського, всю двірську службу в числі около 100 осіб, між котрими є більшість українців і все те голосувало на поляків. Неприсутні поляки, хоч не виповняли повновластей, віддавали картки одні за других і то покілька разів, бож виборами проводив „пан комісаж Адольф Кватек". Від українців зате не приймали навіть повновластей, хоч були як слід виповнені: голосуючим українцям утруднювано приступ до голосування, так, що коли наспіла друга година, „комісаж" оголосив скінчення голосування, хоч ще около 60 осіб не голосувало, бо, мовляв, „мінол ужендови час". З невдоволених українців сміялися поляки, бо вже бачили, що надужиттями і шахрайствами побідили українців. Після обіду обчислено голоси і показалося, що дістали 135 голосів, а українці 159. Здивовані поляки несамовито поглядали один на другого і шепотом тріножно поміж собою питалися: „А то цо, а як се то стало? То не ми, а русіні майом венкшосць? То не може так биць!" Ну, й закінчилося тим, що „пан комісаж" пригадав собі, що українці підчас голосування поводилися неспокійно і будьтоби збойкутували вибори. Вибори уневажнено. Слід ще згадати, що перед виборами ксьондз Фарановський виголосив на проповіди ось таку Христову науку: „Жеби ці конь здехл, жеби ці матка умерала, жеби ці се халупа паліла, то до глосованя спешиць, бо русіні могом нас удусіць! А кто не пшийдзе, нех мі і до косцьола не пшиходзі!"

БРІДЩИНА.

Дня 24. червня ц. р. відбулися в Літківцях вибори до громадської ради. На 24 радних вибрано 20 українців і 4 латинників. Ціла громада була виборами задоволена, бо до громадської ради увійшли самі чесні та розумні громадяни, які певно поведуть справи в хосен громади й українського народу. Та як у кожній громаді, так і в нас найшлися кириченки, які для особистих користей та почестей хотіли всіми силами увійти до громадської ради. Та біда, що люди їх аж надто добре знають і тому їх не вибрали. Під впливом та з намови тих людей, а то господарі В. К. і Г. Р., місцевий учитель-поляк вніс протест проти виборів і тим самим управа громади полишилася й на дальше в руках старого наказного війта та його прибічної ради. Та наші громадяни ніяк тим не зразилися й не впали на дусі, але навпаки — ждуть висліду протесту спокійно, бо знають, що якби прийшли навіть другі вибори, то всі підуть як один лише за чесними людьми, а для кириченків та панських прихвостнів місця в раді ні не було, так і не буде.

Останні вісти.

Коли буде скликаний сойм?

Варшава, 5. серпня 1927.

„Курєр Пор." подає з поінформованих джерел, що звичайна бюджетова сесія ц. р. може бути скорше скликана; можливо що у вересні або з початком жовтня. Речинця скликання сесії ще не устійнено.

Справа підвишки платень.

Варшава, 5. серпня 1927.

Віцепрем. Бартель зараз після повороту до Варшави приступив до праці над справою підвишки платень державних урядовців. Віцепремієр задумує скликати конференцію заінтересованих чинників. Постанови в цій справі западуть на засіданні Ради мін. 10. ц. м.

СРСР. готов до переговорів із Англією.

Москва, 5. серпня 1927.

Чічерін заявив представникам преси, що чутки, начеб Англія поробила заходи для навязання дипл. взаємин з СРСР., не відповідають правді. Чемберлен помиляється, коли думає, що торг. взаємини можуть полишитися ненарушені. СРСР. готов до переговорів у справі навязання дипл. взаємин, але мусітиме домагатися гарантії, що такі події, як напад на льокаль „Аркосу" більше не повторяться

Вбивство більшовицького урядовця.

Варшава, 5. серпня 1927.

Аг. Всх. повідомляє з Мінська, що на Совітській площі вбито гол. секретаря воєнно-слідчої управи Білоруси, Сенова. Вбивники, члени організації „Русская Правда", втекли.

Отроєння комуністів.

Варшава, 5. серпня 1927.

Аг. Всх. повідомляє, що в більшовицькій санаторії в підмосковській місцевости Шаліково намагались отроїти 190 комуністів, що живуть у тій санаторії. Згинуло 9 комуністів. Слідство нічого не виявило.

Кроваві демонстрації з приводу засуду Сакка і Ванзеті.

Париж, 5. серпня 1927.

Після маніфестацій, уладжених з приводу засуду Сакка і Ванзеті, прийшло до сутички з поліцією. Було богато ранених, між ними 1 поліцай.

Туреччина в Лізі Націй!

Льондон, 5. серпня 1927.

Кореспондент „Дейли Тел." повідомляє старається знову, щоби ії допустити до Ліги Націй, але під умовою, що одержить місце в Раді Ліги як велика держава і як представниця мусулманського світа.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·91. Банк Польський платив за доляра в готівці 8·88, за Ню Йорк 7·91.

Збіжжя.

Овес 33—34, кукурудза рум. 29·75—30·25, сіно солодке пресоване 7·50—8·50, солома пресована 4·25—4·75, гречка 39·00—40·00, ріпак озимий 54·75—55·75, грисік кукур. 52—53, мука кукур. 34·75—35·75, отруби житні 21·50—22·25, крупи гречані 84·00—85·00, пшоно 81·00—85·00, крупи ячмінні 66—68, пенцак 66—68. Мішки ютові 1·70—180, мішки уживані добрі за штуку 1·50 1·60.

ВІДГУКИ ДНЯ.

„Мазепа".

(Теж враження з поїздки.)

Нема нині на Галицькій Україні повісти, яка мала б стільки горячих прихильників, визвала б стільки палких розмов і робила б стільки критиків, що трильогія Б. Лепкого „Мазепа".

Мав я нагоду в переїзді через окупаційні терени почути і поговорити про неї ріжне і з ріжними. Маляри і священики, жінки і приятелі дому, вадники і урядники — всі читали або читають цю повість, мають цілу губу запитів, сумнівів і товмачень.

— Що за знаменитий тип оттой Кочубей. Просто живцем з нашого життя! говорить до мене один старший священик. Свого часу (пане добродію) був такий самий декан. Але то як дві краплі води (пане добродію). Мав крилошанські відзнаки, повагу в сусідів, гарний маєток, добрі діти і... Любов Хведорівну. І що думаєте? — доїхала йому кінця. Як зачала, як зачала: „Ти повинен стати дійсним крилошанином, тобі кривда а мені встид"... то аж жаль було на того чоловіка дивитися (пане добродію). Довела до того, що мусів з деканату піти.

— Е, що там Кочубей! втручується паніматка. Але сам Мазепа... Що за шик, яка елеганція. Так як виджу того чоловіка перед собою.

(Пані-матка аж жмурить очі при цім).

Але дочка (панна Оля) і син (Володимир) крутять головами. Не погоджуються. Дочка мовчить, син відважніший:

— Вже що не говорити, але Мотрю варта було пізнати. Нині хоч би в день зі свічкою — такої не знайдеш.

— Ви про характер Мотрі?!...

— ...Ну, розуміється... і характер гарний також.

— А Чуйкевич?! питаю.

— Баба! вирывається панна Оля, хоч зараз ховає соромливо очі в долоню.

Пізніше, як ми вийшли в город говорить мені в чотири очі:

— Мені, знаєте, повість дуже подобається, але я думаю, що Лепкий богато пропустив.

— Наприклад?!

— Наприклад: Мазепа. Тож неможливо любити так горячо і ні разу не... не... поцілувати.

— Якжеж ні?

— Оава, в чоло...

— Бачите, панно Олю, то були часи менуета, а не черлестона.

— Але й часи козачка і метелиці! відповідає поденервована читачка.

Це в одній тільки родині. А що я чув від поодиноких людей, то не списати і не счислити.

Всеж таки один вислів наведу, який хоч і не хвалить надзвичайно Лепкого (автор вислову загалом рідко хвалить), — зате богато говорить про нашу історичну повість:

„Прочитавши трильогію Лепкого, кожний побачить скільки в нас є безграмотних історичних повістей, які тепер відійдуть на заслужений спочинок".

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ.

— **Просьба до Вп. Дописувачів.** Наших Вп. Дописувачів просимо ще раз писати до нас виразно, чітко й широко і тільки на одній стороні паперу. Нечиткі дописи ми примушені переписувати, а це забирає нам багато часу й опізнює появу таких дописів. Найкраще було б присилати нам дописи, писані на машині, бо їх найлекше прочитає і редактор і складач.

— **Ucrainica.** В другому зшитку II. тому „*Jahrbücher für Kultur und Geschichte der Slaven*" поміщена праця д-ра Володимира Залозецького про византійські памятники на землях України. — „*Rivista di letterature slave*" (II, річник, зшиток 2) приносить м. ін. у бібліографічному відділі замітку про творчість П. Тичини. — Відбиткою з віденського „Українського Філятеліста" вийшла праця німецького дослідника марконавства О. Е. Петера п. з. „*Srensens Ukraina Handbuch*", богато ілюстрована. У праці розібрано з великим знанням справу правдивих і фальшивих надруків (тризуба) на російських марках за часів української державности.

— З під темної звізди. Один із старих, а ще не перестарілих способів дійти до грошей такий: обшити якійсь наївній жінці, що має гроші, подружа. Так зробив ... „сержант" Сіпи... прогнаний із ...

ський з якоюсь львівською службницею. Узяв гарний гріш (1800 зол.!) як позичку, за це написав на папері присягу, що свою наречену кохатиме до смерти і був би жив довго та щасливо із своєю жінкою (бо був уже жонатий!) та нареченою, якби вся ця історія не вийшла на верх, разом з його минулим, в якому він має вже півтретя року вязниці. — У Львові арештували молодця Юльвяка, який від довшого часу ходив по крамницях у товаристві ріжних легких дам, які помагали йому там легко забирати всякий товар.

— **Нещасне кохання.** В Яворинці, стрижівського пов., місцевий жидівський учитель Ізраель Гох закохався в 15-літній своїй учениці, 15 літ молодшій, а що не мав взаємности, застрілив її, а себе небезпечно пострілив.

— **Жертви Палати Справедливости.** Віденська Палата Справедливости, довкола якої зосередились пристрасти революційної юрби наддунайської столиці, згорівши, похоронила із собою чимало людських тайн. Вогонь знищив там тисячі розводових документів і матеріялів з доказами чужої вини, — приватні листи й офіціяльні присуди; 5000 актових переділок, безліч цивільних документів, довжних посвідок, апеляційних скарг, відкликів, — не рахуючи величезної правничої бібліотеки. Найрідшу та найбагатшу бібліотеку можна подекуди заступити новими книжками. Але оригінали листів і посвідок раз згорілі є для деяких людей втратою рівною катастрофі. Скільки винуватців відітхнуло свобідною грудью, знаючи, що нема писаних доказів їх вини! Скільки довжників спекалось своїх довгів! Скільки посварених подружних пар ждатиме роками на новий процес!

— **Ріжні рекорди.** Проби розмови через радіо Берліна з Буенос-Айрес дали якнайкращі висліди: відповідь потвердили за одну хвилину. — У Льондоні авто відрізало на вулиці молодій жінці голову; її перевезли негайно до шпиталю, а що була вагітна в останній стадії, зробили операцію і добули живу здорову дитину. — Студенти столиці стейту Пара в Бразилії рішили носити як студентську відзнаку... циліндри. Це приневолить усіх нестудентів зріктись цієї поважної прикраси голови. — Міська рада східно-пруського містечка Вартенбург завела податок на жіночу „підстрижку". Замужні жінки з підстрижкою платитимуть подвійну суму; тільки дівчата до 15 літ вільні від податку.

— **Ювилят невдоволений карієрою.** Цими днями політичний Париж святкував 40-ліття парляментської діяльности Поанкаре, теперішнього „скарбового санатора" Франції. Поанкаре не може нарікати на свою політичну зорю. В 29-ім році життя був послом, у 33-ім міністром, і з цієї пори невпинно стояв у найближчім колі тих, що кермували державою. А проте, як повідомляє один з париських денників у числі присвяченім його карієрі, Поанкаре роками жалується, що політика збила його із шляху, яким він повинен був піти. Він до нині працює як історик, критик і публіцист, але тільки доривочно. Навіть почесне місце в Академії „безсмертних" не може потішити його, що його талант не змарнувався. Коли він ішов недавно до міністерства фінансів мимо Люврy, з жалем показав пальцем на музей, кажучи, що там, у Люврі, яким він стільки опікувався, почував би себе краще як дослідник мистецтва...

— **Нові марки СРСР.** 7. листопада ц. р. видасть радянський уряд низку ювилейних марок у 10-ті роковини своєї влади. На марках буде портрет Леніна посеред почесної сторожі „красноармейців", карта СРСР, типи робітників, селян, жовнірів і моряків. Рад. уряд видав уже спеціяльну марку за 14 коп. у 40-ліття винаходу есперанто; на марці є портрет д-ра Цаменгофа, варшавського лікаря, творця цієї найбільше поширеної міжнародньої мови.

— **Жіночі рекорди.** У Копенгагені, столиці країни, де жіноцтво виборолo собі вже майже всі права нарівні з мужчинами, цими днями жіноче руханкове товариство перевищило мужеські товариства. На руханковім вечорі виступала група жінок у віці від 70 до 90 літ і виконувала нелегкі вправи ногами та руками, з незвичайною дисципліною та точністю. Чи ці вправи були теж естетично гарні — про це преса не згадує.

— **Село музеєм.** Місце осідку Толстого, Ясная Поляна, перетворюється, з нагоди найближчого 100-ліття його уродин, в один великий музей. Спеціяльна державна комісія працює над здійсненням ідеального зразка села, про яке мріяв великий анархіст. Буде там і зразкова школа, і захист для сиріт, і захист для немовлят... все те про що мріяв Толстой як про підставу суспільного виховання. А що все це істнуватиме тільки в одній Ясній Поляні, то покищо на це село люди глядітимуть як на музей.

— **Смерть великого телепата.** У Ню Йорку помер у 81. р. життя один з найкращих читачів чужих думок Берт Різ, який був з походження галицьким жидком Рісом і як 20-літній молодець почав свою карієру по „варієте" і „музік-галях". Діставшись до Ню Йорку, звернув своїм чудесним хистом увагу міліонерів, які використовували його як медіюм при біржевих операціях і заробляли на ньому величезні гроші. Коли згодом його „ясновидючість" не завсіди могла давати неохибні ради, він відійшов на якийсь час у тінь і обмежив свою діяльність тільки до свого вродженого дару. Завдяки Різові сам Едісон навернувся на окультизм. Великі дослідники окультизму Шарко і Ріше були знайомі з Різом.

— **Гувернантка для Жанни Д'Арк.** У Раймсі приготовляють тепер фільму з життя Жанни Д'Арк. Із 400 кандидаток на цю ролю вибрали молоду дівчину Сімону Женевуа, з якою підписали контракт на 5 літ. А що дівчина має щойно 17 літ, контракт за неї мусіла підписати мати. Вже при перших знимках артистки не було. Коли схвильований директор прибіг до неї до хати, батько заявив йому, що не дозволить доньці на таку ганьбу як гра в кіні. За якийсь час родичі панни Женевуа розвелись; батько став її опікуном і відмовився признати контракт доньки підписаний своєю жінкою. Директор передав справу судові. Суд рішив, що грати ролю національної геройки не ганьба. Батько може дозволяти або забороняти доньці деякі вчинки, одначе не повинен ставати поперек її карієри. А що його донька малолітна — то молода артистка може робити фільмові проби в товаристві своєї гувернантки. Директор кіна згодився, щоби Жанна Д'Арк мала гувернантку.

— **Світова всячина.** Китайська морська поліція в Шангаю сконфіскувала весь збройний матеріял на двох нім. кораблях, призначений для большевицької армії. — Франц. комунікат стверджує, що франц.-нім. торговельні переговори розвиваються успішно. — До Европи приїхало 45 американських редакторів, які хотять познайомитись із европ. умовинами життя. — У місяці липні було в Англії 4592 нещасливих випадків на вулиці; 92 осіб убитих, 4500 ранених. — У серпні та вересні збираються у Відні 4 лікарські конгреси: хірургів, психіятрів, неврольогів і лікарів внутрішних недуг. — У Харбіні повісився чекіст Газан, який був одним з тих, що вбили Миколу II-го. — У Ковні вломники пробували дістатись до франц. посольства. — Помер у 70 р. життя англ. дослідник Африки і політик д-р Гаррі Джонстон, прихильник бурів підчас останньої їх війни з Англією. — Новий зїзд есперантистів на 1928 р. призначений на Антверпен. — У Нансі збунтувались резервісти, невдоволені харчем. — Турецький уряд хоче будувати тунель від Константинополя до Малої Азії. — У Будапешті страйк пекарських і теслярських челядників. — Румунський парлямент призначив такий буджет для королівської родини: 18 міл. лей річно королеві Михайлові, 4 міл. регенційній раді, 20 міл. королевій Марії, 7 міл. князеві Миколі і 7 міл. княжній-матері.

Поможім здвигнути дім-захист для українських письменників і журналістів у Яворі. Засвідчім ділом зрозуміння важкої культурної праці і виявім свою вдячність українським робітникам пера!

Жертви слати на адресу: Львів, Підвалє 7, Земельний Банк Гіпотечний, книжечка ч. 1141.

Нові книжки і видання.

ЖУРНАЛИ:

ЖИТТЯ Й РЕВОЛЮЦІЯ. ч. 6. червень. Зміст: Чернявський М. Місяць вилущує срібну луску. Фальківський Д. Десь за стіною. Терещенко М. Нічне вікно. Влизько О. Порт. Сніжик В. Коло електростанції. Вороний М. Лист про Харків. Осьмачка Т. Жарт. Франко І. Ірріґація. Черемшина М. На Купала на Івана. Качура Я. Ходьова родина. Смілянський Л. Дні відпочинку. Дюамель Ж. Лист про вчених. Бахтинський Ф. Жебраки. Черемшина М. Моя автобіографія. Тарасенко М. М. О. Максимович. Полторацький О. Соціольогія тропів Франка. І. Л. Літературні нотатки. Вайсковф Ф. Нова чеська література. Миловидів Л. Гліб Успенський у Чернігові. Назаревський О. Студентські хвилювання в Києві р. 1876-го. Щупак С. Проблема національної культури. Шаля І. Українізаційні справи в Північно-Кавказькому краї. Батуров Д. Справи енерґетики й проблема індустріялізації. Некрольоги: Б. М. Кустодієв, П. Д. Демуцький, Д. М. Щербаківський.

СВІТ чч. 13—14. Липень 1927. Зміст: І. Камінський: Традиція боротьби Ол. Бабій: Аристократії. Ілько Гаврилюк: Літо. П. Холодний: К. Костирко. Автор в Англії і в Америці Новий спорт. Книжкова торговля в Італії. М. Кічура: З вами, гей, з вами... Др. І. Іванець: Конюхи (Спомин). Л. Лепкий: Стрілецьким шляхом З Холмщини Смерть Джером-Джерома Мирон Заклинський: Перед десяти роками М. Рудницький: Політик без ілюзій І. Квасниця: Черче. Наймолодший вчений З розкопок О. Кисілевська: Наше народне мистецтво. Г. Б.: Техніка в боротьбі зі злочинами. Г. Г. Еверс: Найгірша зрада (далі). Веселий куток. ІЛЮСТРАЦІЇ: К. Костирко: Бабуся. Загальний вид Залищик (світлини В. Баймер) Відкриття памятника стрільцям У. Г. А. в Ліберці К. Костирко. К. Костирко: Мертва натура Б. Шов Становища У. С. С. під Конюхами. Франц Кікаль, командант Українського Легіону. Ген. Гофман, творець берестейського миру З аматорської сцени (Перемишль). З природи (Гніздо індійського колібра). Джером-Джером Ольга Чехова, фільмова артистка З Болгарії „Літо. Небезпечна продукція мотоцикліста. Найбільша гостинниця світу Черче (3 світлини) Гуцульське мистецтво (2 світлини). Молодий африканський журнал. Їзда на саночках в літі З української кооперації (Головна торговельна агентура „Маслосоюзу" у Львові) — Літнє число журналу вийшло у подвійному обемі. Число присвячене десятим роковинам бою під Конюхами, в якому брали участь українські Січові Стрільці. На першій сторінці уміщена кольорова репродукція картини К. Костирка. Число видане незвичайно дбайливо, богате змістом і ілюстраціями. — Адреса редакції і адміністрації: Львів, вул. Руська ч. 3.

ЖІНОЧА ДОЛЯ ч. 15, 1. серпня. Зміст: У. Кравченко: Де тут краса? О. Кисілевська: Праця в жіночих гуртках. П. Кривоносюк: Чи і скільки алькоголю можна пити. Н. Королева: Анаїк. М. Підгірянка: Терпите. Д-р В. Ганьківський: Туберкульоза. Жіночий рух. Відділ амер.-канадійський. Часть господарська.

ДУХОВНИЙ СІЯЧ ч. 28. Зміст: 1. Відвідання Владикою Митрополитом Рівна й Корця на Волині. 2. До історії Луцького церковного зїзду. В. П. 3. Тривзична ересь за часів Константина й Мефодія. Проф. Ів. Огієнко. 4. Наука ксьондза Лісноброцького. Присутній. 5. Хроніка.

„СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР" орган Краєвого Товариства господарського „Сільський Господар" у Львові, ч. 15, 1. серпня. Зміст: 1. Який початок — такий кінець; 2. Користи ведення рахунків в господарстві. 3. Значіння вапна для рослин і землі. 4. З господарської прогульки до Переворська. 5. Штучні гної під озимину. 6. Гарний примір. 7. Картопляна кооператива. 8. Як виплекати добрий рід бараболь? 9. Викуп тютюневого сирівцю від плянтаторів. 10. Градобиття. 11. Виставка українського домашнього промислу в Рудках. 12. Вісти з „Сільського Господаря". 13. Добрі ради. 14. Господарський порадник.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА. Організ.-інформаційний листок Т-ва „Учительська Громада" ч. 2., липень. Зміст: Під знаком обнови. Звідомлення про зїзд відпоручників філій та кружків „Учит. Гром." в Станиславові. Вісти з Т-ва. Василь Копький.

ЗВІДОМЛЕННЯ приват. реформов. реальної гімназії при Українськім Пед. Інст. ім. М. Драгоманова в Празі за шкіль. рік 1926/7.

„Przegląd Polityczny". Czasopismo poświęcone zagadnieniom polityki zagranicznej. r. VI. ч. 6.

„Kwartalnik instytutu naukowego" do badań emigracji i kolonizacji. Nr. 2.

✝ Посмертні згадки.

Дня 18. липня ц. р. розпращався з цим світом **Пилип Сидорак,** емер. офіц. суд. у Вадовицях біля Кракова, по короткій, тяжкій недузі, проживши 83 роки. Покійний походив із Загіря біля Калуша. Був старанно вихований у патріотичному дусі, відзначався великою добротою серця, товариською чемністю, услужністю й безінтересовністю. Понад усе любив свій український нарід і щиро давав датки на добродійні ціли. — По відправленню панахиди, парастасу і Служби Божої відбувся дня 20. липня дуже величавий похорон під проводом гр.-кат. о. каноніка Уруського з Кракова і місцевого священика Бараньчика. В. Й. П.!

Оповістки.

Новий Український Театр дир. П. Карабіневича.

Войнилів:

- 8.VIII. Хмара.
- 9.VIII. Циганка Аза.
- 10.VIII. Воскресення.
- 11.VIII. Ой, не ходи Грицю.
- 13.VIII. Діти Агасвера.
- 14.VIII. Запорожець за Дунаєм.

До відома охочих студіювати в Данціґу. Вписи на зимовий семестер 1927/28 на Високій технічній школі в Данціґу тревають від 20. вересня до 20. жовтня 1927. Виклади починаються 25. жовтня 1927. Подання можна вносити вже тепер просто до секретаріяту (*Geschäftsstelle der Techn. Hochschule zu Danzig*) або на руки Союзу Українських Студ. „Основа" (*Verein Ukr. Studenten „Osnowa" Techn. Hochschule Danzig-Lgfr.*). До подання треба долучити: 1) свідоцтво зрілости в оригіналі і в автор. нім. перекладі, 2) урядове свідоц. моральн. в оригіналі і німецьким перекладі та *curriculum vitae* в нім. мові, а для студентів з інших високих шкіл ще і свідоцтво відходу в ориг. і нім. перекл. Вписове 6 ам. дол. одноразово, шкільні оплати около 35 ам. дол. на семестер, які можна платити в 2-ох ратах. Удержання коштує 15—20 дол. місячно. З браку фондів Союз Українських Студентів „Основа" не дає ніяких підмог. — За СУСОД.: *Юрій Пашкевич* голова, *Роман Мацюпак* секретар.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.